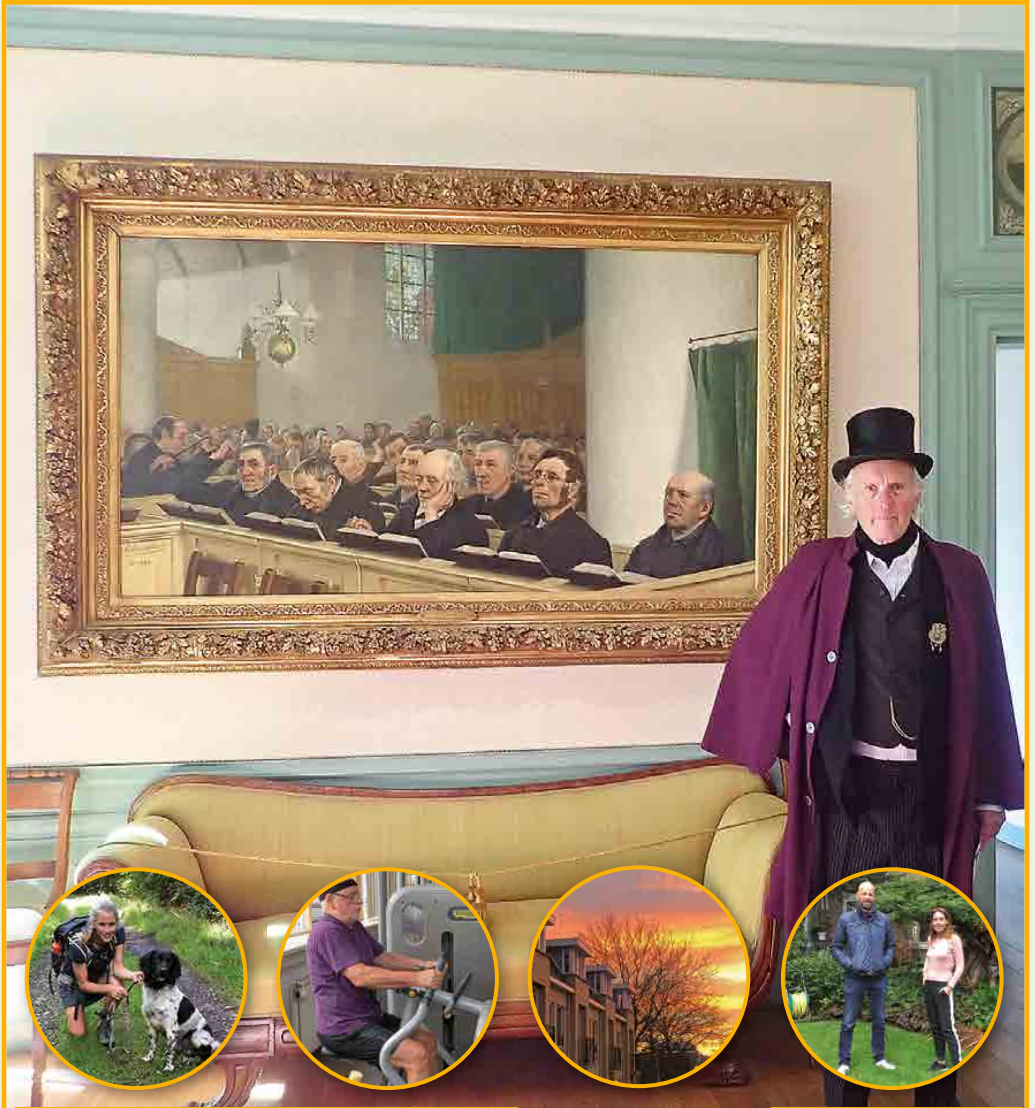

LEEUWENDEEL

Wijkkrant van Wijkvereniging Leeuwendaal | Uitgave: Winter 2020

Duurzaam in de wijk 🦁 Fit in de wijk 🦁 Huizen in de wijk
Tegenover de wijk 🦁 Hond in de wijk 🦁 Ongedierte in de wijk
Herfstimpressie 🦁 In het midden van de wijk 🦁 Vrijwilligers in de wijk

In dit nummer:

Agenda	5
Duurzaam in de wijk: Boert u mee op een Herenboerderij?	6
Fit in de wijk: Fitnessbelevissen	10
Huizen in de wijk: What's in a name?	12
Tegenover de wijk: Mink Out en zijn Conckelaer	16
Hond in de wijk: Pico	19
Ongedierte in de wijk: ratten in Leeuwendaal	20
Herfstimpressie	21
In het midden van de wijk: De flatbewoners van het landgoed	24
Vrijwilligers in de wijk	26
Natuur in de wijk: natuur-historische happening Leeuwendaal	30
Column: Mens-erger-je-niet. Patience.	31

Colofon

Leeuwendeel is het communicatiemiddel van de wijkvereniging Leeuwendaal

Bestuur Wijkvereniging Leeuwendaal:

Wilgert Opraus, voorzitter, tel. 06 10 97 16 34
Toon Buddingh, penningmeester, e-mail:
penningmeester@wijkvereniging-leeuwendaal.nl,
tel. 06 51 33 26 38
Paul Koeslag, algemeen lid/communicatie
Karin Brogtrop, secretaris
Anja Verlaan, lid

Contactgegevens:

Internet: www.wijkvereniging-leeuwendaal.nl
E-mail: info@wijkvereniging-leeuwendaal.nl
Facebook: www.facebook.com/wijkverenigingleeuwendaal

Redactie Wijkkrant:

Redactie: Barbara Schilperoort, Erika Priebee,
Nora Groot, Yvonne Muilwijk
Eindredactie: Marissa Koopmans
E-mail: wijkkrantleeuwendaal@gmail.com

Vormgeving, realisatie en drukwerk:

Phytalis
Geestbrugkade 35, 2281 CX Rijswijk
(070) 320 61 57
Internet: www.phytalis.nl
E-mail: info@phytalis.nl

Versijning, Oplage & Verspreiding:

Frequentie: 4 keer per jaar
Oplage: 1.200 stuks
Verspreiding: alle adressen in wijk Leeuwendaal
(Rijswijk ZH) en direct betrokkenen

Beste wijkgenoten,

Veel mensen voelen zich in de donkere dagen weleens down. Dit jaar hebben we daar een nieuwe vorm aan toegevoegd: lockdown. En iedereen weet inmiddels hoe dat voelt. In het vorige Leeuwendeel schreef ik dat we als wijkvereniging voorzichtig uit onze winterslaap wilden komen. Het mocht niet zo zijn. Onze zomerborrel kon op het laatste moment niet doorgaan door de strengere maatregelen. Het gold eigenlijk voor al onze activiteiten. Inmiddels is de nieuwe winter alweer aangebroken.

Gelukkig hebben we het Leeuwendeel nog. Dat kan wel gewoon uitgebracht worden. Bij deze. Veel leesplezier. We hebben gemerkt dat we jullie er echt mee bereiken. Zo kon de vermelding van ons plan om sporttoestellen langs de Vliet te plaatsen, zich verheugen op grote belangstelling. Met name om aan te geven dat de bewoners dat absoluut niet zagen zitten. Dat kan natuurlijk ook. We hebben het plan laten varen. Zonder Leeuwendeel was dat anders gelopen.

Na iedere lockdown komt uiteindelijk weer een opening up. We kunnen niet wachten op het volgende jaar.

Fijne dagen en een mooi uiteinde.

Wilgert Opraus - Voorzitter Wijkvereniging Leeuwendaal

Uit de redactie

Tsja, wat moet je er van maken. Van 2020. Niet veel. Of toch? We proberen het in ieder geval wel. Zo hebben wij met het gezin in het voorjaar Pasen gevierd met surprises. Natuurlijk mét gedichten. Mijn dochters bakten samen een 'Coronataart'. We hebben PowerPointpresentaties voor elkaar gemaakt over boeiende onderwerpen (zo leerden we onder andere wat nieuws over complottheorieën, over oud Amsterdam en over Alcatraz).

Ook de verjaardag van mijn oudste dochter, op 1 november, hebben we volgens ons eigen nieuwe normaal gevierd. In plaats van een gezellig samenzijn met vrienden, familie en burens, hebben we er met het gezin een knettergek verkleedfeest van gemaakt. Mijn man was Elvis, ikzelf Roodkapje, op de rug van de wolf. Iedereen deed een act; een quiz of een lied. De mijne was een kaarttruc. Die mislukte. We hebben ons rot gelachen. The joke is on you, 2020!

Ook van deze wijkkrant hebben we weer geprobeerd iets moois te maken. Veel leesplezier!

Marissa Koopmans - Eindredacteur Leeuwendeel

Mi Ati

Hendrika Johannes

Praktijk voor reflexzonetherapie, acupunctuur, westerse kruidengeneeskunde en zhineng qigong.

Ondersteuning in welzijn vanuit aandacht, afstemming en verbondenheid

Verzamelgebouw "De Compagnie"
Geestbrugkade 35, 2281CX, Rijswijk
www.miatl.nl 06-27481080 lid LVNT

SABORES DE PORTUGAL

Portugese delicatessen en keramiek

PRODUCTEN UIT PORTUGAL

- Rode, witte, groene en roséwijnen uit de Dourovallei, Setúbal, Alentejo, Dão en exclusieve Port en likeuren
- Keramiek voor eigen gebruik of cadeau, succes verzekerd als (kerst)geschenk
- Koekjes, kazen, sardines en olijfolie laten uw heimwee naar Portugal vervagen

Vanaf 7 december as. ontvangt u bij aankoop vanaf € 25,- een origineel Portugees kadootje!

BEM-VINDO À NOSSA LOJA
WELKOM IN ONZE WINKEL

KERKLAAN 4 • 2282 CK RIJSWIJK • 070 412 72 99

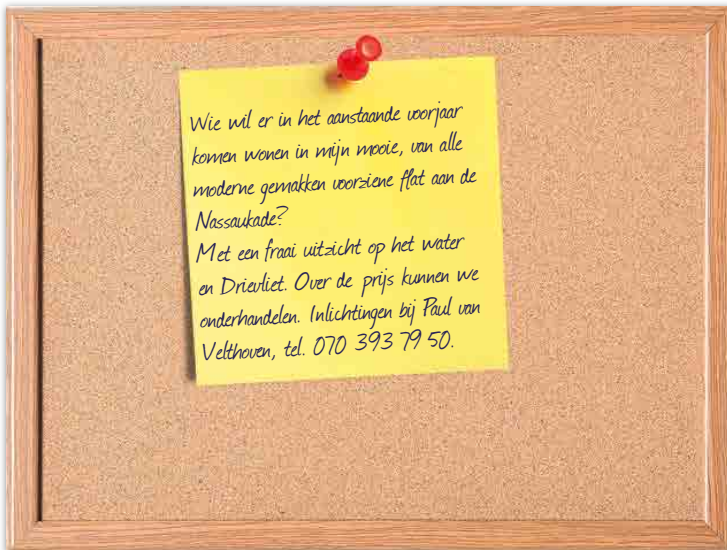
Agenda van activiteiten van Wijkvereniging Leeuwendaal. Onder voorbehoud van de dan geldende Covid-19 maatregelen.

Koffie in de Leeuwendaalkerk

Je bent iedere dinsdagochtend tussen 10.00 en 12.00 uur van harte welkom op de koffie, in de Leeuwendaalkerk. Coronaproof! De opzet is eenvoudig: een kop koffie/thee, een goed gesprek of een gezellig spelletje Scrabble. Toegang is gratis.

Kunst ter Plekke 2021

Kunst verbindt! Ondanks de bijzondere tijden gaat Kunst ter Plekke ook door in 2021. Wij willen ondermeer een kunstroute door de wijk maken: 'Kunst aan het raam en in de tuin'. Heeft u ramen of tuinen waarin we kunnen exposeren of wilt u uw eigen werk laten zien? Neem dan contact op met het comité Kunst ter Plekke (contactgegevens staan onderaan deze pagina).

CONTACTPERSONEN IN DE WIJK

Leeuwenkoor:	Annelies Stumpel, astumpel@planet.nl
Kunst ter plekke:	Frans Werther, kunstterplekke@gmail.com
Oranjecomité:	info@ocleeuwendaal.nl
Straatspeeldag:	buitenspeeldagleeuwendaal@gmail.com
Leeuwendaal Duurzaam en Groen:	info@barbaraschilperoortteksten.nl
Veegrooster speeltuin Mauritslaan:	Veegrooster.mauritslaan@gmail.com
BVG De Compagnie:	info@bvgdecompagnie.nl

Mist u nog iets? Laat het ons weten!

Boent u mee op een Herenboerderij?

Vers van het land, zo op uw bord.

In deze tijd weten we vaak niet meer waar ons eten vandaan komt. Kinderen die denken dat melk uit de fabriek komt. Hoe mooi zou het zijn als je in de buurt van waar je woont een boerderij hebt waar voedsel direct van het land op je bord komt. Ria Zonneveld raakte geïnspireerd door dit idee met de naam Herenboeren.

Ria maakt zich zorgen over klimaatverandering, overbevolking en het uitwonen van de aarde. Graag wil zij een betere wereld voor haar kinderen achterlaten. Zo eet ze geen vlees, mijdt het vliegtuig en heeft het gezin

zonnepanelen op het dak. Het onderwerp raakt haar: 'Ik heb mij de laatste maanden verdiept in het onderwerp duurzaamheid en weet er intussen best wat vanaf. Ik wil echt iets doen'.

Op een Herenboerderij scharrelen de kippen lekker in het rond, wroeten varkens met hun neus in de grond en worden groenten en fruit geteeld zonder bestrijdingsmiddelen op een gezonde bodem. Samen met anderen vorm je als Herenboer een coöperatie die een boer in dienst heeft. Deze Herenboeren-boer bewerkt het land

en zorgt voor de dieren. Meehelpen mag natuurlijk altijd, maar is niet verplicht.

Met een eenmalige inleg van € 2.000,- word je mede-eigenaar van het bedrijf. Een eenpersoonshuishouden voor de helft van het bedrag. Wekelijks haal je dan je boodschappen op de Herenboerderij. Hiervoor ben je tussen de 10 en 13 euro kwijt. Daarvoor krijg je zo'n 60% van je boodschappen.

Het plan is om een Herenboerderij te beginnen in de regio Rijswijk/Delft. Voordat het zover is, moet er nog veel gebeuren. Ria: 'Het moeillijkste is het vinden van de 20 hectare perceel die nodig is voor de boerderij. Met 4 kartrekkers, waarvan twee uit de wijk, proberen we op korte termijn 150 mensen aan het concept te verbinden. Met 150 mensen is het levensvatbaar en kunnen we in gesprek met gemeenten, landeigenaren en boeren. Het concept heeft zich al bewezen. Er zijn er al acht in bedrijf en 25 in de pijplijn.' Ria hoopt dat ze wijkgenoten

enthousiast kan maken over Herenboeren. Een speciale voorlichtingsbijeenkomst voor wijkgenoten is bijvoorbeeld mogelijk.

Ben je na het lezen van dit artikel enthousiast geworden en heb je interesse? Neem dan contact op met Ria Zonneveld (ria.zonneveld@ooii.nl, 06-52313381) of neem een kijkje op herenboeren.nl.

Erika Priebee

Onze koffiebonen verdienen de mooiste koffiemachine

E6 PIANO WHITE

E8 TOUCH PLATINA

E8 DARK INOX

de Vries | elektro

SINDS 1930

BEELD • GELUID • WITGOED

UW SPECIALIST IN JURA VOLAUTOMATISCHE KOFFIEMACHINES.
NIEUWE EN PRE-OWNED MODELLEN

Emmastraat 10 - Rijswijk - T. 070 390 05 05 - info@devrieselektro.nl - www.devrieselektro.nl

Chez Michelle

pure, natural & personal skincare

U bent bij mij welkom voor natuurzuivere huidverzorging & behandelingen waarbij aandacht, kwaliteit en een persoonlijke benadering voorop staan.

- **Behandelingen en producten van Dr. Hauschka Cosmetics**
- **Ook voor advies en aanschaf producten**
- **Scholieren en studenten 10% korting**

Frederiklaan 35
2281 XM Rijswijk

T 06 - 25053569
E info@chez-michelle.nl

W www.chez-michelle.nl
F [ChezMichelleSkincare](https://www.facebook.com/ChezMichelleSkincare)

Janzen neemt je mee op reis...

JANZEN-producten vertellen je het verhaal van reizen over de hele wereld. Van Australisch sandelhout tot Indische patchouli en van Chinese jasmijn tot de Franse roos. De unieke formules en verschillende pure ingrediënten, maken de producten van JANZEN een onmisbaar element in elk huis. Het zijn geuren en crèmes die zorgen voor een puur en ontspannen moment van thuiskomen.

Ontvang nu bij een minimale besteding van €30,00:

Een JANZEN-handcrème naar keuze!*

Liever online bestellen?

Bezoek onze webshop en gebruik de volgende code:

CWB3K4V7

* Voor deze actie geldt één coupon per persoon. De actie loopt tot 31-01-2021.
Bezoek www.shop.vanderdriftcosmetics.nl om uw online aankopen te doen.

Van der Drift
cosmetics

Herenstraat 58 • Oud Rijswijk • Tel. 070 737 09 15 • www.vanderdriftcosmetics.nl

Fitnessbelevissen

Wat een mens al niet moet doen om een beetje fit te blijven. 3x per week fitnessen, wat zeg ik? Fitnessen, spinnen en... bootcamp. Tenminste zo noemen wij dat. Vanwege de coronacrisis deden we dit buiten, op de parkeerplaats achter de Compagnie. Inmiddels is de bootcamp verplaatst naar een geventileerde ruimte binnen. Nu is het geen bootcamp meer, maar gym voor senioren.

Onder de motiverende leiding van Steven en Hans beleven we er veel lol aan. Hans is onze spinning instructeur. Hij weet het allemaal heel aanschouwelijk te maken. Onlangs hebben we nog de immer lastige Keuterberg beklimmen. Een paar keer dachten we dat we er waren, maar na een haarspeldbocht dook er plotseling weer een steile klim op, dus hop weer staan op de

pedalen. En dat alles ondersteund met een strakke beat van Michael Jackson.

Tijdens dit soort sessies voel ik me op z'n minst 30 jaar jonger! Hoewel een dag later... Onder leiding van Steven worden groepsgevoel allerlei oefeningen uitgevoerd. Je kunt dit natuurlijk ook thuis alleen of met z'n tweeën doen, maar geloof mij, het is veel

leuker om dit met een groep te doen. Je haakt niet zo snel af, je wilt je natuurlijk niet laten kennen en het is gezelliger.

Steven is fysiotherapeut en weet exact wat er wel en niet kan. Ook komt iedere spiergroep aan de beurt. En net zo belangrijk: er wordt veel gelachen. Ik wissel dit af met fitnessoefeningen die ik alleen doe. Hoewel alleen? Als ik oefeningen niet goed uitvoer, hoor ik al gauw 'rug recht houden' of 'bovenlichaam niet meebewegen'.

Het gekke is, dat ook al ben je alleen bezig, het toch soms een strijd wordt. Je probeert af en toe een kilo'tje meer te 'pakken' en dat lukt niet altijd. In het begin maak je progressie, maar dat wordt steeds moeilijker. Als het dan niet lukt, ligt het natuurlijk altijd aan de omstandigheden en nooit aan mij! En het is dichtbij, bij ons in de wijk aan de Geestbrugkade.

Jan Oosterdijk

What's in a name?

Op veel huizen in Leeuwendaal prijkt een naam op de gevel. Wat zit daar voor een verhaal achter? Of is er geen verhaal en verwijst de naam naar een (vroegere) bewoner of bewoonster?

Op de gevel van Leeuwendaallaan 30 staat: Merdika 1916.

In eerste instantie dacht ik aan de Javaanse strijdkreet: Merdeka (vrijheid). Er staat echter Merdika. Een schrijf- of beitelfout? Of wordt hier hetzelfde bedoeld?

Merdika is een plaats op Midden-Java waar ooit in Oud-Merdika te Bandoeng een kloostergemeenschap was van de Ursulinen van de Romeinse Unie. Dat er een link is met Nederlands-Indië (Indonesië) moge duidelijk zijn.

De huidige bewoner K. Wit heeft één en ander uitgezocht in zijn archieven.

De eerste eigenaar was werktuigkundig ingenieur: John Nicolaas van Affelen van Saemsfoort, geboren in 1863 in Djokjakarta en overleden in 1944 in Veenendaal. Hij woonde enige tijd in Voorburg toen het huis gebouwd werd.

De architect van het huis is Jos Duijnste, een bekende Haagse architect die tientallen grote gebouwen ontworpen heeft. De derde arm naar de Hofweg van de Haagse Passage is ook van zijn hand (1929). Wanneer hij is overleden is onbekend. Het is niet ondenkbaar dat hij bij het bombardement op het Bezuidenhout in 1945 is omgekomen.

In de koopakte vond de huidige bewoner een paar eisen die aan de bouw werden gesteld:

1. Afstand straat – gevel minstens 5 meter.
2. De vloer minstens 40 cm. boven straatniveau.
3. Afscheidingen met burens moeten ijzeren hekwerken zijn.
4. Geen bedrijven, bordelen of danshuizen.

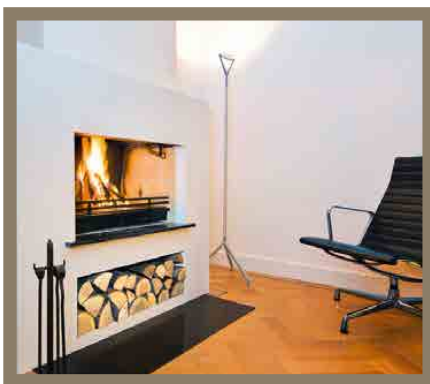
Het is misschien mede door punt 4 een nette wijk gebleven...

Vermoedelijk is het huis op no. 14 van dezelfde architect. Volgens de huidige bewoonster Marit verwijst de naam op haar huis, Caroline, naar de dochter van

de architect. Het huis aan de overzijde zou vernoemd zijn naar een andere dochter: Louisa.
Wordt vervolgd.

Nora Groot

ROB

HOUWELING.NL

TRADITIONELE
OPENHAARDENBOUW

— SINDS 1973 —

Mail uw vraag/afspraak robhouweling.nl of bel 070-3904086
Showroom: Pasteurstraat 159-163 Den Haag
Geopend vrijdag koopavond 19-21 uur en zaterdag 10-16 uur
wauw070.nl voor vakwerk in de bouw

TROTSE BEWONER VAN HET POSTKANTOOR

HOOGENRAAD

N V M M A K E L A A R S

MAKELAARS SINDS 1903

HAAGWEG 177 RIJSWIJK 070 399 36 34 WWW.HOOGENRAAD.NL

Mink Out en zijn Conckelaer

Voorburg is een stukje dichterbij Leeuwendal gekomen, graptten we deze zomer op het Conckelaer-terras aan de waterkant. Vanwege Corona was in het hele land de terrascapaciteit uitgebreid. Eindelijk kon cafébaas Mink Out het zijne openen, iets waarover hij al 25 jaar lang met gemeente, provincie én het Hoogheemraadschap overlegde. Maar vanwege Corona moet hij nu wéér dicht. Vandaar zijn initiatief om een saté- en hamburger-expres te beginnen. 'Want ik ga natuurlijk niet bij de pakken neerzitten.'

Volgens mensen die hem lang en goed kennen wilde hij altijd al kroegbaas worden. Zelf herinnert hij zich dat niet zo. Ooit werkte hij in de boekhouding, bij een kantoor aan de Geestbrugkade. 'Je zal op zo'n stille hoek een café hebben, dacht ik vaak, wanneer ik in de middagpauze een ommeetje maakte en hier langs liep.' Later begon hij een paar tweedehandswinkels, een soort "keten", grapt hij met die typerende bulderlach. 'Geregeld haalden we mooie spullen uit oude cafés op. Dat vond ik zonde en besloot mijn horecapapieren te halen. Tijdens een partijtje biljarten hoorde de toenmalige eigenaar dat ik hiermee bezig was. Kom binnenkort maar eens praten, reageerde hij.'

Zo werd de Conckelaer zijn café. Op 1 december precies 27 jaar geleden. Na een jeugd van vele verhuizingen – steeds wist zijn moeder een nog mooiere plek - is hij van de weeromstuit honkvast. "Den Ouden Neel" noemt hij haar liefkozend, zoals zijn vele volgers op Facebook weten. Hij heeft haar een aantal keren meegetroond naar "zijn" terras. Glunderend zat ze in haar rolstoel. Als een koningin links en rechts wuivend naar bekenden.

Zelf tappen

Kelly en Willemijn zijn de trouwe hulpen die op afroep inspringen wanneer het opeens heel druk wordt. Bestellingen opnemen, tappen, bedienen, eten koken. In zijn eentje kan hij dat onmogelijk tegelijk af. 'Ah joh, tap zelf even, zeg ik dan tegen klanten die nog iets willen drinken, terwijl ik mijn handen vol heb aan de keuken.' Ook dat soort dingen verklaart de gemoedelijke sfeer van het buurtcafé waar vele Cromvlieters en Leeuwendalers geregeld binnenlopen. En waar ze, in de kelder of boven, feestjes en borrels bezoeken en zelf organiseren. Vroegere Koninginnedagen waren een begrip. 'Op een gegeven moment telde ik wel drieduizend man langs de kant. Dat is niet meer te overzien. Omdat ook de inkomsten tegenvielen, ben ik ermee gestopt.'

De kunst van het kijken

"Wat zie je er goed uit vandaag", de begroetingszin waarmee hij iedereen verwelkomt, staat gedrukt op de T-shirts van Mink en zijn meiden. En op de hoodies die je kunt kopen via de website. Daar is ook zijn boek te bestellen. "De kunst van het kijken" is een bundel verhalen en bijpassende afbeeldingen van schilderijen. 'Als kind al

nam ik boeken over kunst mee naar het strand. Keek ik naar televisieprogramma's van Pierre Janssen met zijn fladderende handen. In zwart-wit! Wanneer ik aan het eind van de avond of begin van de nacht thuiskom, stort ik me op mijn laptop. Om eindeloos naar kunst te kijken. Of om weer een volgend verhaal te schrijven, vaak gebaseerd op wat ik om me heen zie, wat mensen me vertellen.

Sjonge jonge. Het leven kan voor sommigen erg hard zijn.'

Als ondernemer moet je jezelf steeds opnieuw uitvinden. Nu heeft hij via www.conckshop.nl een bestellijn met boeken, hoodies, saté en burgers. 'Het lijkt hier wel bol.com!' Weer die lach.

Barbara Schilperoort

Mag ik uw huidprobleem oplossen?

WWW.SKINAID.NL

oedeem (vochtophoping) - acne of
onzuivere huid - nazorg bij kanker
pigmentvlekken - rode adertjes
litttekens - steelwratjes - kaalheid
overbeharing - verouderde huid

Pico

In Huize Bool in de Leeuwendaallaan woont een grappig en eigenzinnig hondje: de Cairn Terriër Pico. Tijdens een wandeling in de bergen van het Vaninodal kwamen ze in aanraking met een hondje van dit ras. De terriër ging mee naar Nederland en kreeg de naam Vanino en is lang bij de familie gebleven (1990-2004).

Er werd verhuisd naar Brussel en daar zagen zij in een dierenwinkel een Cairn Terriër puppy. Gezien de goede ervaringen met dit ras werd Pico met stamboom en al gekocht en is uiteindelijk in Leeuwendaal terecht gekomen.

Over het ras

De Cairn Terriër komt oorspronkelijk uit Schotland en werd gehouden om tussen steenhopen op klein wild te jagen; vossen, dassen, ratten enz. Aan deze holen in rotsen, cairns, heeft het ras zijn naam te danken. Een kleine, stevige hond met staande oren en een rechtop staand staartje.

Het is een ruwharige hond en heeft een plukvacht. D.w.z. de oude bovenzacht moet met de hand uitgeplukt worden, zo behoudt hij zijn ondervacht en wordt een nieuwe bovenzacht gevormd. De vacht plukken is een hele kunst en wordt vaak door een trimster gedaan.

Het zijn vrolijke en opgewekte honden die eigenwijs en dominant kunnen zijn maar ook in zijn voor een geintje.

Pico is inmiddels 16 jaar en heeft wel wat last van de ouderdom: doof en aan een oog

blind. Ook het lopen gaat wat moeizamer. Toch heeft hij in de wijk zo zijn eigen territorium; ruikt hij een plas van een vijand dan gaat hij grommen. Met een paar honden kan hij het echter goed vinden. Hij creëert zo zijn eigen looprouten: rechtsom, linksom net zo het uitkomt. Door zijn jachtinstinct moet hij wel aan de lijn blijven. Naar de dierenarts vindt hij niet fijn als hij daar voor een injectie moet zijn.

Ondanks zijn leeftijd is Pico nog een heel zelfstandig en vrolijk beestje dat al jarenlang onderdeel van de familie is. Hij staat in de top-10 van sterke rassen!

Nora Groot

Ratten in Leeuwendaal

Na een oproep op de sociale media van de wijkvereniging, kwamen binnen een paar dagen meldingen uit meer dan dertien straten waar ratten zijn gespot. Dan mag je er vanuit gaan dat ze in alle straten zitten. Het is een landelijk probleem en wij zijn helaas geen uitzondering.

De ratten zijn onder ons. Letterlijk. In de ruimten onder onze huizen hebben ze aan een klein gaatje genoeg om binnen te komen. Hier kunnen ze beschut hun nesten bouwen. Vervolgens graven ze van daaruit weer nieuwe gangen, terug naar buiten of naar de burens. Ook klimmen ze eenvoudig tegen muren omhoog.

Wat is er tegen te doen?

- Voorkom voedselbronnen: vogel of huisdiervoer, composthoopen, vruchten van fruit- en notenbomen, vuilnis naast de bak of container. Sinds Corona is er meer afval te vinden en ze hebben maar weinig nodig.
- Controleer op kapotte ventilatie roosters, waardoor ze direct toegang krijgen tot je kruipruimte. Zoek naar gangen rond het huis. (zie foto).
- Bij sporen van ratten, maak de ingangen dan niet direct dicht. Er moet eerst bestreden worden, anders knaagt of graaft de rat zich een nieuwe weg naar buiten, met een nieuwe potentiële ingang tot gevolg. Professionele rattenvangers kunnen helpen bij die bestrijding.
- Bestrijd gezamenlijk met burens. Eénmaal op zoek naar rattengangen, is het nuttig om de omliggende huizen daar ook op te controleren. Het bestrijden kan direct op meerdere plaatsen gebeuren, zodat de

omringende populatie ook wordt aangepakt.

Soms is het lastig om de aanwezigheid van ratten ter sprake te brengen, omdat het onderwerp enigszins gênant lijkt. Maar ratten zijn dusdanig aanwezig dat het geen schande meer is om ze te hebben.

Informatie over bestrijding:

Blue Pest Control, 015 – 2120144

Wilgert Opraus

Barbara Schilperoort

Yvonne Muilwijk

Marike de Klerk

Dick Lagerweij

Mike Verhiel

Nora Borsboom

Marissa

Albertine Hin

KORTELAND
AUTO'S

- * in- & verkoop
- * onderhoud & reparatie
- * apk
- * schadeherstel
- * aircoservice

Korteland Auto's en Onderdelen BV
Oranjelaan 42 - 2281 GE Rijswijk - 070 390 29 00
www.kortelandautos.nl - info@kortelandautos.nl

Financieel gezond worden en/of blijven?

- financiële planning
- risicobeheer
- echtscheidingsbemiddeling
- hypotheek
- pensioenen
- verzekeringen

Ons team helpt u graag

lancyr+

Adviesgroep Rijswijk

Verzekeringen & Financieel Advies

Nijverheidsstraat 112 • 2288 BB Rijswijk • 070 390 72 35 • info@lancyrrijswijk.nl

HELDERE TAAL

IK (HER)SCHRIJF JE WEBTEKST, BRIEF, INTERVIEW OF BLOG.

BEL ME: 06 1885 3925

OF MAIL NAAR: MARISSA@KOOPVIS.NL

KOOPVIS.NL

MEER DAN LUNCH & DINER WIJ ORGANISEREN OOK

- RECEPTIES
 - HIGH TEA
 - BORRELS
 - CATERING
 - FEESTEN
 - NIEUWJAARS- EN KERSTBORREL
 - HIGH WINE
 - ZONDAG EXCLUSIEF OPEN
 - HIGH BEER
- (ANDERE DAGEN IN OVERLEG) VOOR GROEPEN V.A. 20 PERS.

BRASSERIE
idz Heerlijk
— EERLIK & DUURZAAM —

OPEN: MA-ZA VANAF 10:00 uur

HERENSTRAAT 8 • 2282 BT RIJSWIJK • INFO@IDZHEERLIJK.NL

0704449578 • WWW.IDZHEERLIJK.NL • @IDZHEERLIJK FB/INSTA/TWITTER

Even kennismaken:

De flatbewoners van het Landgoed

Midden in onze wijk staat een appartementencomplex dat qua architectuur uit de toon valt bij de omringende herenhuizen. Het complex met 21 koopappartementen dateert uit de 50er jaren en staat op de plek waar vroeger het 17e eeuwse landgoed Leeuwardal stond. In de vijftiger jaren raakte het landgoed in verval en moest het gesloopt worden.

Wie zijn de bewoners

Al langer ben ik benieuwd wie de bewoners zijn van het intrigerende pand met zijn grote en goed onderhouden binnentuin. Ik loop langs de bellentableaus en bel op goed geluk aan bij iemand met een aansprekende naam Oene Eversteijn. Deze vriendelijke bewoner wil graag meer vertellen over het pand en de bewoners. Zijn buurvrouw Esther Striezenau blijkt ook bereid mee te doen aan een interview.

Oene en Esther

Oene, 44 jaar, werkt als projectleider bodemsanering bij een ingenieursbureau in Wateringen. Hij is opgegroeid in Ommen. Twintig jaar geleden heeft hij voor zijn werk het oosten verruild voor het westen. Esther, 45 jaar is, opgegroeid in Rijswijk en werkt als schuldhulpverlener bij de gemeente Rotterdam. Beiden wonen al zo'n vijftien jaar naar volle tevredenheid in de wijk.

Het betreden van de tuin

Op een zonnige lockdown-dag vertellen ze hun verhaal in de tuin. Esther vertelt trots: 'Als alles in de zomer in bloei is, staat de tuin er heel mooi bij'. Het sproeien van de tuin is een enorme klus en vergt in de zomer wel zo'n 16 uur per week. Esther doet dit samen met een andere bewoner en soms springen

Deze foto dateert uit 1906 en is afkomstig uit het gemeentearchief.

andere bewoners bij. Ideeën voor een efficiënt sproeisysteem zijn zeer welkom.

De tuin wordt niet gebruikt voor recreatieve doelen. Oene: 'dit staat in het huisreglement. Oene: 'soms is het best lastig om rekening te houden met de wensen van alle bewoners'. Op deze manier blijft de tuin netjes en kunnen alle bewoners genieten van de rust en

Huize Leeuwendaal in 1950. Afkomstig uit het gemeentearchief van Rijswijk.

Bewoners Oene en Esther.

het idyllische uitzicht. Esther: 'Het moet voor iedereen leefbaar zijn.'

De VVE

Het pand waar ook ouderen en enkele gezinnen in appartementen van verschillende grootte wonen, kent een actieve VVE-commissie. Deze bestaat uit vijf bewoners waaronder Oene en Esther. Terugkerend onderwerp op de agenda is het meerjaren onderhoudsplan. Het onderhoud van

het dak, het verfwerk en de vochtproblematiek waarmee het complex te maken heeft, zijn terugkerende onderwerpen.

Het was een leuke kennismaking met twee bijzonder aardige Leeuwendalers. Ik kijk uit naar de volgende wijkborrel waar ik hen en misschien ook hun burens kan ontmoeten. Ergens in 2021...

Yvonne Muilwijk

Rijswijk Doet vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk. Ik zeg eerlijk: ik had er vroeger een beetje een hekel aan. In mijn ervaring werd je dan met al je goeie bedoelingen ingezet voor de rotklusjes. Ik deed het voor het goede doel en om werkervaring op te doen, maar ja, niet echt met plezier...

Toch kruipt het bloed waar het niet gaan kan. Voor ik het wist was ik coach van het hockeyteam van mijn jongste dochter. En maakte ik deze wijkkrant, samen met mijn medevrijwillige redactieleden (en een heleboel vrijwillige helpers). En las ik voor uit de gebundelde dierengedichten van Annie M.G Schmidt bij de gesloten afdeling in Onderwatershof. Allemaal met heel veel voldoening.

Sinds een jaar ben ik zelfs coördinator bij Rijswijk Doet, het vrijwilligerscentrum

van Rijswijk. Wie had dat gedacht! Het is, heb ik ontdekt, ontzettend leuk om me te bemoeien met dit onderwerp. Want er komen regelmatig mensen langs die graag iets willen doen, maar nog niet precies weten wát. Je krijgt dan hele boeiende gesprekken, waarin we echt op zoek gaan naar de interesses van de mensen.

Want in tegenstelling tot wat ik vroeger dacht, gaat vrijwilligerswerk niet alleen om de ander of Het Goede Doel, maar zeker ook om jezelf. Wat vind jij leuk, waar krijg

je energie van, wat wil je graag leren, wat wil je op je cv zetten, welke mensen (of dieren!) wil je ontmoeten, wil je es wat vaker de deur uit, etc etc. Mensen die bij ons op gesprek komen generen zich daar wel eens voor: 'ik vind het stom om te zeggen, maar wil het zelf ook leuk vinden hoor!'

Maar dat is toch eigenlijk hartstikke logisch? Het mes snijdt aan 2 kanten. Vrijwilligerswerk doe je niet alleen voor een ander, maar ook voor jezelf, is mijn overtuiging.

Ben je benieuwd naar de mogelijkheden van vrijwilligerswerk in Rijswijk? Kijk op www.rijswijkdoet.nl of mail naar info@rijswijkdoet.nl voor een kennismakingsgesprek in wijkcentrum Stervoorde.

Marissa Koopmans

Albertine Hin woont in Leeuwendaal en is vrijwilliger bij Welzijn Rijswijk

'Sinds 2017 ben ik bemiddelaar bij Buurtbemiddeling nadat ik eerst met een uitgebreide training hierop ben voorbereid. Het blijkt dat veel klachten over geluidsoverlast gaan maar ook wel over misverstanden over wat onder 'normaal' wordt verstaan.

Onze bezoeken leggen we altijd met twee buurtbemiddelaars af. Tijdens ons eerste gesprek met de melder luisteren we naar die kant van het verhaal. Het tweede gesprek voeren we met de andere buur omdat een verhaal altijd twee kanten heeft. Pas daarna komen wij met de burensamen voor een bemiddelingsgesprek. We geven dan geen oplossingen, maar we denken wel met hen mee.

Vaak zie ik na allerlei ongenoegen begrip ontstaan wanneer de burens elkaar verhaal horen. Dan hoor je 'oh, dat wist ik niet van je, dus daarom....maar dan kunnen we toch'

Dan ontstaat een kanteling in het contact tussen de burens. Met als gevolg dat zij dan met elkaar afspraken maken waar ze elkaar daarna makkelijker op kunnen aanspreken. Een afspraak kan zelfs zo iets simpels zijn als elkaar weer gedag gaan zeggen.

Ik vind het ontzettend mooi om dat contact en onderling vertrouwen te zien ontstaan, dat raakt mij elke keer weer. Mijn aansturen op dat soort goede momenten en bij de nazorg horen dat alles nog loopt zoals verwacht, dat geeft mij de voldoening om hiermee door te gaan. Wij gunnen het tenslotte toch iedereen om plezierig te wonen.'

Met plezier Engels of Duits leren?

Dat kan!

Lessen op maat, voor kinderen of volwassenen,
Individueel of in kleine groepjes,
Onder leiding van een ervaren en enthousiaste juf.

Ruth Sprecher
Regentesselaan 71, Rijswijk
070-3954705 / ruth@regent.nl

Wenst u

Fijne
Feestdagen
en een voorspoedig 2021

Authentiek winkelen voor jong en oud!

www.winkelcentrumoudrijswijk.nl - volg ons ook op

Bij Werker Notariaat zijn wij gespecialiseerd in familie- en erfrecht.

U kunt bij ons terecht voor:

- ▶ levenstestamenten
- ▶ testamenten
- ▶ huwelijks- of partnerschapsvoorwaarden
- ▶ samenlevingsovereenkomsten
- ▶ schenkingen
- ▶ verklaringen van erfrecht en/of executele
- ▶ advies en hulp bij de afwikkeling van een nalatenschap

Ook zijn wij gespecialiseerd in ondernemingsrecht gericht op het MKB.

Daarnaast kunt u voor onroerend goed transacties, zoals de overdracht van een woning of het vestigen van een hypotheek, bij ons terecht.

Meer informatie over onze dienstverlening, ons kantoor en team vindt u op onze website www.werkernotariaat.nl.

Voor vragen zijn wij telefonisch bereikbaar op 070 219 78 78.

**WERKER
NOTARIAAT**

Maanweg 174
2516 AB Den Haag

070 219 78 78
info@werkernotariaat.nl
www.werkernotariaat.nl

Natuur-historische happening Leeuwendaal

Op 19 september vond een “natuur-historische” happening plaats. Het bleek de laatste mooie nazomerse zaterdag van het seizoen. Vlak vóór de eerste herfststormen en stortregens. En vlak vóór Coronamatregelen weer werden aangescherpt.

De Groene Karavaan was aanwezig met een kar vol natuurlijk opgekweekte planten. Ieder die daar één of meer planten kocht, kreeg er één cadeau. Kleurrijke haringkarren waren ingericht met alle denkbare informatie over natuurlijk tuinieren en de activiteiten van Natuurlijk Delfland en KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging) afdeling Den Haag. Daar waren ook Vogelhuizen, Egelhuizen en Hommelkasten te koop. Handgemaakt door een lid van Natuurlijk Delfland en een sociale werkplaats. Belangstellenden konden zich opgeven voor de aanschaf van een regenton (deels gesubsidieerd door Hoogheemraadschap Delfland).

Het Platform Groen gaf informatie over de eigen activiteiten. Natuurlijk Delfland, KNNV afdeling Den Haag en de Historische Vereniging Rijswijk zetten een wijkwandeling uit langs bijzondere huizen, tuinen en plekken. Ger Visser (Historische Vereniging Rijswijk) vertelde het verhaal over het ontstaan van

Leeuwendaal: van middeleeuws klooster tot landgoed tot onze huidige woonwijk.

Hoogtepunt was het bezoek van Hendrik Tollens in hoogst eigen persoon. De bekende historische figuur verbleef de laatste periode van zijn leven in de Herenstraat. Zijn woonhuis, het Tollenshuis, is het huidige Museum Rijswijk. Hij legde uit het dichten wat verleerd te zijn (hij overleed op 21 oktober 1856). Op zijn verzoek schreef kinderboekenschrijver en dichteres Lizette de Koning – haar ouderlijk huis stond en staat in Leeuwendaal – “Groen Geluk”.

De happening was een gemeenschappelijk initiatief van Leeuwendaal Duurzaam en Groen, Natuurlijk Delfland en KNNV afdeling Den Haag. Doel was te laten zien hoe je meer natuur kunt brengen in je eigen tuin en straat, tegen je eigen gevel, op je eigen dak en balkon.

Barbara Schilperoort

Mens-enger-je-niet. Patience.

Elk jaar dat de wintertijd inging, verzuchtte mijn moeder dat ze het liefste een winterslaap zou willen houden. Als een egel, opgerold in een warm holletje. Ogen dicht, je nog eens omdraaien tot je behaaglijk ligt. En dan pas weer wakker worden in het voorjaar. Dat leek haar wel wat. Het klinkt misschien raar, maar ik ben blij dat ze deze en komende maanden niet meer hoeft mee te maken. Want de dagen zijn niet alleen zo donker vanwege de ingetreden wintertijd. Meer mensen zullen last krijgen van winterdips. Juist nu.

Op een plezierige manier de tijd doorbrengen zonder dat je aan iets praktisch denkt. Zo omschrijft Van Dale "tijdverdrijf". Ik vind het een mooi woord. Een tikje ouderwets misschien. Het doet denken aan lange winteravonden, schemerlampen, dichte gordijnen, puzzels en spelletjes. Afgelopen seizoen ontstond een ware hype rond legpuzzels. Klassieke bordspellen beleven een revival. Ook online. Zo kun je Mens-erger-je-niet via je computer of tablet spelen. Maar dan mis je wel de mogelijkheid om je eigen pion met zulke venijnige tikken te verplaatsen dat die van je medespelers omvallen. Fijn om af te reageren wanneer je dreigt te verliezen, of sowieso de pion hebt. Om geduld te oefenen kun je patience gaan spelen. Eindeloos de kaarten schikken tot ze allemaal op volgorde in rijen voor je liggen. Wanneer het je toch te lang duurt, kun je nog stiekem vals spelen met jezelf. Niemand die het merkt. Knijp gewoon een oogje toe.

Zelf ben ik geen spelletjesmens. De ware ambitie ontbreekt. Bij Monopoly ben ik altijd als eerste failliet. En bij een spelletje Stra-

tigo laat ik mijn leger steevast zó de plomp in lopen. Een boekenmens ben ik wel. Mijn hele leven lang al, vanaf het moment dat ik kan lezen. Of eigenlijk daarvoor, want mijn ouders lezen me wel veel voor. Boeken zijn mijn ideale invulling van lange winteravonden. Veel boekenliefhebbers citeren graag Schopenhauer om uit te leggen wat lezen zo fijn maakt: Lezen is denken met andermans hoofd (in plaats van met dat van jezelf, vul len sommigen aan). Afgezaagd misschien, maar wel waar. En de combinatie van een mooi boek met mooie muziek is perfect.

Zo komen we als "(Jan) Splinter door de winter". Ook zo'n ouderwetse uitdrukking die al sinds de Middeleeuwen schijnt te bestaan. We moeten zien hoe we mooie tijden het beste kunnen doorstaan. Mooie bezigheden sprokkelend. Een geheime voorraad eikel tjes aanleggen, zoals eekhoorns doen.

En wanneer het weer voorjaar wordt, de zon opwarmt, de eerste bollen bloeien, de eerste bijen wakker worden, bloeien we zelf ook weer op. Hopelijk is ook de 1,5 meter Corona-afstand verdwenen. Een heerlijk vooruitzicht en probaat middel tegen winter-blues. De dagen lengen al vanaf 21 december.

Minuutsgewijs, maar toch....

Barbara Schilperoort

GOEDE VOORNEMENS? NU IS HET MENENS!

*Al ideeën voor goede voornemens?
Voor jouw gezondheid is het menens!
Zoek je de beste behandeling?
Wil je een passende training?
Kom vandaag in beweging!*

Op ons
jaarabonnement
7 behandelingen
fysiotherapie
GRATIS

FYSIOPRAKTIJK RIJSWIJK

WWW.FYSIOPRAKTIJKRIJSWIJK.NL
085-0220320 • GEESTBRUGKADE 35, RIJSWIJK